

Никола Р. Павловић¹
Матица српска
Нови Сад (Србија)

351.74:623.44(73)
Оригинални научни рад
Примљен 09/02/2026
Прихваћен 18/03/2026
doi: [10.5937/socpreg60-64815](https://doi.org/10.5937/socpreg60-64815)

КОРПОРАЦИЈЕ КАО АКТЕРИ МИЛИТАРИЗАЦИЈЕ ПОЛИЦИЈЕ: ПРИМЕР ИЗ САД

Сажетак: У савременом глобализованом друштву корпорације су прерасле оквиру класичних економских субјеката и постале кључни актери у економским, политичким, културним и технолошким процесима. Њихова економска моћ, често мерљива са државним буџетом многих земаља, или чак већа од њега, осим великог утицаја на глобална тржишта и токове капитала, омогућава им обликовање јавних политика кроз фондације и финансијску подршку политичким структурама. Сектор одбране, као изузетно профитабилан, већ дуги низ деценија је у фокусу корпорација. У технолошком аспекту, дрoнови, оклопна возила, полуаутоматско и аутоматско оружје, системи за масовни надзор – све чешће прелазе из војног у полицијски сектор. У друштвеном аспекту војна опрема и обука подстичу „ратни“ менталитет у полицијским структурама. У наведеном смислу, корпорације имају велики утицај у процесу милитаризације полиције, а овај феномен је посебно видљив у САД. За доказивање наведене хипотезе у нашем истраживању користимо комбиновани методолошки приступ, који се састоји од методе студије случаја, методе анализе садржаја и критичко-аналитичке методе.

Кључне речи: милитаризација полиције, корпорације, фондације, САД, безбедност

Милитаризација полиције је процес у коме се систем функционисања полиције приближава војној професији и доктрини, чиме се разлика између полицијског и војног начина рада смањује, а на самом крају процеса суштинска разлика готово нестаје. Поменути процес предстаља „употребу војне реторике и идеологије, војних тактика, стратегија, технологије, опреме и јединица у раду полиције“ (Gale, 2006, str.

---

¹ nikolapavlovic@mail.ru; <https://orcid.org/0009-0005-2368-4227>

72). Иако створена по угледу на војно устројство², полиција није (била) само још један нови род војске због њене специфичне улоге у друштву која, за разлику од војног приступа, не претпоставља окружење као непријатељско и грађане као претњу. Друго, војни образац понашања, који је дефинисан специфичним нормама понашања попут круте дисциплине, беспоговорне субординације и слично, није адекватан цивилном окружењу где је неопходна много већа флексибилност у раду са грађанима. Додатно, специфично полицијски задаци, попут расветљавања убиства и других врста истрага, не могу се пронаћи у типично војним дужностима.

Ипак, процес милитаризације полиције узима замах седамдесетих година двадесетог века, првенствено на простору САД. У то време, милитаризација полиције постаје део општег тренда у коме изузетне мере – које су обично резервисане за екстремне хитне случајеве – бивају нормализоване. Овај процес првобитно је започет 1960-их у САД да би се полиција наводно супротставила екстремним претњама. Ситуација се додатно радикализовала када је америчка власт прогласила „Рат против дроге“³ – најпре за време мандата Ричарда Никсона (1969–1974), а посебно Роналда Регана (1981–1989), што је ојачало идеју да је војна моћ неопходна за борбу против домаћег здравственог проблема (Adachi, 2016).

Током 1980-их и 1990-их, „рат против дроге“, делом изазван епидемијом крек кокаина, ескалирао је широм земље, као и појава криминалних уличних банди и повезаног насиља. Употреба SWAT⁴ тимова се повећала и постала примарни метод⁵ решавања проблема. Законодавна тела и изабрани званичници повећали су ауторитет полиције допуштајући налоге без куцања и заобилазећи претходне пресуде засноване на „Доктрини Замак“ која је ограничавала полицијске службенике у добијању и извршењу налога за претрес. Забринутост јавности и страх од злочина широм Сједињених Држава помогли су да се мотивише подршка законима који јачају полицијска овлашћења (Kraska, 2007). Последње деценије 20. века у САД обележене су пуцњавама попут оних у Северном Холивуду у Калифорнији 1997. и масакрима у средњим школама, попут оне у Колумбин школи у априлу 1999. Међутим, оно што је дефинитивно широм отворило врата милитаризацији полиције јесу догађаји од 11. септембра, односно терористички напади који су се одиграли 2001. године на тлу САД (Smith & Mather, 2017). Прокламовани „Рат против тероризма“ омогућио је

² За настанак модерних полицијских снага, узима се период прве половине 19. века у Енглеској, конкретно за „Метрополитен полицију“, која је основана 1829. године у Лондону. Ова организација је у свом оснивачком акту истакла да „Полиција мора бити стабилна, ефикасна и организована по војном устројству“ (J. Skolnick & J. Fyfe, 1993, стр. 113).

³ Војна сарадња са органима полиције омогућена је законом из 1981, по којем је војсци дато упориште у унутрашњим пословима и „рату против дроге“, овлашћујући војни сектор да стави на располагање полицији опрему, информације, истраживачке установе и приступ војним базама (Lieblich & Shinar, 2018).

⁴ Special Weapons and Tactics.

⁵ Од средине 1980-их, милитаризоване јединице полиције се користе у широком спектру редовних полицијских активности. Већина „позива“ SWAT-а у овом периоду није имала никакве везе са тероризмом или таоцима, већ са потерницама или дилерима дроге, које су редефинисане као активности високог ризика. Двадесет посто паравојних јединица коришћено је за рутински патролни рад (Kraska & Kappeler, 2007).

федерално финансирање и обезбеђивање војне опреме за полицију. Студија Центра за истраживачко новинарство показала је да су федералне власти, од терористичких напада 2001. године, поделиле више од 34 милијарде долара локалним полицијским управама (Adachi, 2016). Од „рата против дроге“ до „рата против тероризма“, милитаризација је процес нормализације, који је кулминирао у маскирним униформама полицијских трупа и оклопних транспортера који су данас присутни на готово сваком скупу широм САД.

Почетни SWAT тимови били су резултат сарадње са маринцима и инспирисани су ратом у Вијетнаму (Singh, 2001). Убрзо након тога, елитне војне јединице попут Фока и Ренцера почеле су да обучавају полицајце широм земље. Ова обука нормализује милитаризацију не само директно преко SWAT јединица већ и посредно, јер „обичне“ полицијске јединице обучавају њихове SWAT колеге⁶ (Lieblich & Shinar, 2018). Доступност војног хардвера навела је полицију да користи хеликоптере, камуфлажне униформе и овнове, чак и када постоји сумња за узгој марихуане (Lieblich & Shinar, 2018).

Не само да војска обучава полицију већ се и многи ветерани придружују полицији након отпуштања, делом због владиних подстицаја. Програм од војника до полицајца (The Troops to COPS program) у Министарству правде САД, под називом „напредовање праксе полиције у заједници“, издваја милионе долара сваке године (14 милијарди долара од 1994) у грантовима, који се користе за покриће трошкова полицијских службеника који су бивши војници (Lieblich & Shinar, 2018). Конкретно, програм је омогућио полицијским агенцијама у САД надокнаду трошкова запошљавања у износу од 25.000 долара по војном ветерану (Ivie & Garland, 2011). У 2012. години програм је ограничио запошљавање невојног особља (Lieblich & Shinar, 2018) чиме се на додатни начин подстиче улазак бивших војника у полицијску службу.

После Хладног рата, војска је почела да продаје (или донира) оружје, вишкове и технологије полицији (на пример оклопне транспортере, М16 пушке и технологију ноћног вида) (Kraska, 1999). Два федерална програма којима управља Министарство одбране, програм 1122 и програм 1033, олакшали су овакву набавку. Програм 1122 дозвољава локалним агенцијама за спровођење закона да купују војну опрему по субвенционисаним ценама, укључујући оружје и опрему за надзор⁷. Програм 1033 је још амбициознији. Усвојио га је Конгрес 1997. и води га Служба за диспозицију америчке одбрамбене логистичке агенције. Програм омогућава пренос вишка оружја и опреме локалним органима за спровођење закона, без накнаде (Lieblich & Shinar, 2018).

Како су САД почеле да се повлаче из Ирака и Авганистана, трансфери локалној полицији значајно су порасли. Само у 2014. полиција на локалу добила је војну опрему у вредности од скоро милијарду долара. Важно је рећи да већина апликација долази из малих и средњих полицијских агенција, које нису тако добро финансиране као веће агенције, које по свој прилици већ поседују такву опрему. Могућност бесплатне војне

⁶ Илустрације ради, од 1994. до 1995. године у 93% проактивних интервенција, полиција је користила SWAT јединице. Током 1995. године забележене су 29.962 интервенције ових јединица, што је повећање од 939% у односу на 2.884 ангажовања у 1980. години (Kraska & Cubellis, 1997).

⁷ Видео-надзор и технологија за препознавање лица су нарочито постали предмет интересовања после терористичких напада 11. септембра 2001. године (Bowyer, 2004).

опреме створила је трку у наоружању међу полицијским агенцијама. Мале агенције су виделе да се веће агенције наоружавају те нису хтеле да заостају. Милитаризација је дакле постала ствар престижа (Lieblich & Shinar, 2018).

КОРПОРАЦИЈЕ, ПОЛИЦИЈСКЕ ФОНДАЦИЈЕ И ПРОЦЕС МИЛИТАРИЗАЦИЈЕ ПОЛИЦИЈЕ

Фондације су, као средство корпорација, свој велики утицај на готово све сегменте америчког друштва започеле још током 19. века када се, као реакција на њихово деловање, започело са антимонополским законодавством⁸. Крајем шездесетих и почетком седамдесетих година у јавности САД увелико су долазиле информације о блиској сарадњи фондација и безбедносних служби, њиховом огромном утицају у култури, образовању, политици, уметности, међународним односима и овладавању институцијама (Ђурковић, 2021). Наравно, због наше основне теме истраживања, ми ћемо се фокусирати на полицијске фондације.

Полицијске фондације у САД су канал преко кога корпорације деценијама финансирају полицију повећавајући тако своју улогу у контроли ове институције. Историја полицијских фондација је нераскидиво повезана са интересима богатих корпоративних спонзора који усмеравају њихово пословање и обезбеђују њихово финансирање. Прва полицијска фондација формирана је 1971. године када је конзорцијум пословних лидера у Њујорку тражио начин да приватно финансира полицију⁹. Данас, готово у сваком већем граду у САД постоји полицијска фондација која стоји иза полицијских департамана, а коју финансирају богати донатори и корпорације.

Полицијске фондације су средство за усмеравање приватног новца у полицију и постепену милитаризацију великих и малих полицијских управа широм САД. Као приватна лица, полицијске фондације и њихови корпоративни спонзори штите корпоративне интересе и повећавају огромне полицијске буџете ван надзора владе, заобилазећи одговорност према локалним заједницама. Идентитети приватних донатора, чији новац иде за куповину полицијске опреме и финансирање полицијских

⁸ Први закон против монопола био је Шерманов закон, после тога су уследила два суштинска прописа, Закон о Федералној трговинској комисији и Клејтонов закон. Затим се 1912. године формирао Волшов комитет који се, осим индустријских односа и услова за рад запослених, бавио и тада новооснованим фондацијама као инструментом концентрације моћи, а 1915. године уочено је да се „ствара беневољентни апсолутизам и концентрација моћи која производи 'државу у држави', тако моћну да су постојеће друштвене и економске снаге неспособне да се са њом изборе“ (Ђурковић, 2021, стр. 73).

⁹ Прва модерна полицијска фондација је основана са циљем да финансијски подржи највећу полицију у земљи – Полицијску управу Њујорка. Њујоршка градска полицијска фондација основана је 1971. године, након полицијског штрајка и кризе прихода широм града, а њен оснивач је Удружење за бољи Њујорк, пословно удружење на челу са истакнутим инвеститором за некретнине (Trujillo, 2019; Smith, 2018). Две године касније, када је градска управа размишљала о приватизацији полиције, удружење је обећало „отворену чековну књижицу“. Сада, са годишњим буџетом од 11 милиона долара, Њујоршка полицијска фондација наставља са радом уз милионе приватних донација сваке године (The Metropole Blog, 2016).

програма, требало би да буду јавна информација – посебно ако донације долазе од моћних корпорација. Међутим, то није случај. Док су полицијски буџети обично јавни документи које морају да одобре локални изабрани званичници, полицијске фондације усмеравају корпоративни новац и ресурсе ка спровођењу закона на начин који даје предност корпорацијама у односу на локалне заједнице.

Полицијски буџети су од касних 1970-их година порасли, превазилазећи кључно важне социјалне услуге, чак и када је криминал драматично опао. Док су полицијски буџети неконтролисано расли, градски буџети за социјалне услуге су смањени, што је довело до затварања многих болница и школа (Badger & Bui, 2020). Док су рецимо средства за основне потребе деце и старијих под знаком питања, поједини градови издвајају скоро половину свог буџета за полицију (Cost of Police, 2020). Од 1990-их, потрошња за полицију по глави становника порасла је за 46% на националном нивоу. Као нација, САД троше више од 100 милијарди долара годишње на полицију (Center for Popular Democracy, 2020).

У Сједињеним Државама постоји преко 250 полицијских фондација, са по једном фондацијом у скоро сваком већем граду (Moraff, 2015; Walby, Lippert & Luscombe, 2018). Све ове фондације омогућавају корпорацијама и приватним лицима да упумпавају новац у полицијске управе ван јавних фондова и надзора (Nahmias, 2017). У једној анкети из 2014. године, скоро 70% полицијских управа пријавило је партнерство са корпорацијама, а 46% са полицијским фондацијама (Police Executive Research Forum, 2014). Сваки већи корпоративни сектор у САД, од информационих технологија до банака, фосилних горива и брзе хране – а многе од њих су најмоћније компаније у сваком од тих сектора – има удела у финансирању и усмеравању полицијских фондација. Према речима бивше директорке Фондације полиције Њујорка и директорке пројекта Фондације националне полиције, полицијске фондације „служе као глас приватног сектора“ (Subject to Debate, 2010, str. 6). Додатно, у последњим деценијама бележи се велики пораст оснивања фондација. Скоро 40 процената полицијских фондација је основано између 2014. и 2016. године (Police Executive Research Forum, 2010).

Корпоративни новац из фондација углавном се троши на опрему коју користи и војска. Полиција примењује нову технологију за надзор, попут беспилотних летелица и опреме за SWAT тимове (Roza, 2020). На пример, фондација полиције Филадельфије потрошила је скоро 1,5 милиона долара за финансирање опреме као што су дуге цеви, дрoнови и балистички шлемови (McCambridge, 2020). Образац повећане милиитаризације важи и за друге градове. Полицијска фондација Хјустона је купила SWAT опрему, акустичне уређаје дугог домета (LRAD) и псе за јединицу К-9, а тренутно прикупља новац за објекат за обуку, вредан 10 милиона долара, који називају тактичко село (Shaw, 2020). Полицијска фондација Атланте је издвојила 60 милиона долара за контроверзни „Полицијски град“, масивни „Центар за обуку полиције“ и тактичко село (DC Police Foundation, 2021; Atlanta Journal Constitution, 2021). Додатно, фондација Атланте је финансирала мрежу од 11.000 надзорних камера, чиме је Атланта постала град са највише надзора у Сједињеним Државама (Brett, 2019; City of Atlanta News, 2017).

Финансијски и институционални доприноси различитих друштвено-економских актера, укључујући финансијски сектор¹⁰, компаније за некретнине¹¹, фосилна горива¹², универзитете, медијске конгломерате¹³, корпорације у области исхране¹⁴ и

¹⁰ После некретнина, финансијске корпорације су други највећи сектор у смислу учешћа полицијских фондација; идентификовано је преко 140 компанија. Упосленици Америчке банке (Bank of America) седе у одборима фондација у Њујорку, Бостону, Чикагу и Шарлоту (Sacramento Police Foundation, 2020). Америчка банка је, преко свог добротворног огранка, донирала скоро 700.000 долара полицијским фондацијама у Њујорку, Атланти, Лос Анђелесу и шире, 2017, 2018. и 2019. (Bank of America Charitable Foundation, 2020). Џеј-Пи Морган Чејс (JP Morgan Chase) у Њујорку и Траст (Truist Bank) у Атланти дали су милионе полицијским фондацијама. Траст банка донирала је три милиона долара Полицијској фондацији Атланте преко две своје добротворне фондације 2019. и 12.000 долара Полицијској фондацији Вашингтона 2015. и 2016. Такође је дала и додатне донације другим полицијским фондацијама (SunTrust Foundation, 2016). Везе Волстрита са полицијским фондацијама укључују Блек Рок (BlackRock) и Голдман Сакс (Goldman Sachs), чији је извршни директор и бивши министар финансија Стивен Мнучин (Steven Mnuchin), претходно је био у одбору Полицијске фондације Лос Анђелеса. Голдман Сакс је преко свог филантропског фонда између 2017. и 2019. донирао 598.500 долара полицијским фондацијама у Лос Анђелесу, Њујорку, Чикагу, Бока Ратону, Сан Дијегу и Хјустону (Goldman Sachs Philanthropy Fund, 2020).

¹¹ Бостон пропертиес (Boston Properties), Брокфилд (Brookfield), Кушман и Вејкфилд (Cushman & Wakefield), Колиерс интернешенал (Colliers International), Савилс (Savills), Њумарк груп (Newmark Group) и ЦБРЕ (CBRE) (Jacobin, 2020).

¹² Шеврон (Chevron), Шел (Shell) и Маратон петролеум (Marathon Petroleum), неке од највећих компанија за фосилна горива, главни су финансијери полицијских фондација и полиције. Маратон (Marathon) и Ди-ти-и енерџи (DTE Energy) имају места у одбору Детроитске фондације за јавну безбедност. Шеврон (Chevron) и Хилкорп енерџи (Hilcorp Energy) имају места у одбору Хјустонске полицијске фондације. Екселон (Exelon), највећа комунална компанија у земљи, финансијала је полицијске фондације у Балтимору, Филаделфији, Чикагу и Вашингтону. Џорџија пауер (Georgia Power) је члан одбора и главни донатор Полицијске фондације Атланте (Lakhani, 2020). Ентерџи (Entergy), Дјук енерџи (Duke Energy), Семпра енерџи (Sempra Energy), Џенерал електрик (General Electric), Амерен (Ameren) и Центер поинт енерџи (CenterPoint Energy) такође играју улоге у полицијским фондацијама. Компанија за фосилна горива Енбриџ (Enbridge) из Минесоте направила је безбедносне планове за трасу гасовода Линије 3 и Фонда јавне безбедности од 250.000 долара за локалне полицијске снаге (Brown, 2020). Канцеларија шерифа округа Белтрами је фактурисала 190.000 долара трошкова на овај рачун, укључујући 72.000 долара за опрему за нереди и преко 10.000 долара за гранате сузавца, бибер спреј, пендреке и уређаје за блицање (Herr, 2021). Од 24. априла 2021. Енбриџ је укупно дистрибуирао 750.000 долара полицији (Hughlett & Johnson 2021).

¹³ Вијаком ЦБС (ViacomCBS) и подружница БЕТ (BET), Фокс (Fox) и Њујорк Тајмс (New York Times) подржали су полицијску фондацију Њујорка. Скот Милс, председник Вијаком филијале БЕТ, и Чарлс Филипс, директор Вијаком ЦБС-а, чланови су одбора фондације. Филипс је био копредседавајући гала вечери 2019. године (The New York City Police Foundation, 2019). У Филаделфији, Комкаст (Comcast) и Еј-Би-Си 6 (ABC) (Дизнијева филијала), играју улогу у полицијској фондацији, као и КТРК (KTRK) (такође Дизнијева филијала) у Хјустону и Комкаст подружница WHEC News 10 у Рочестеру, Њујорк (Rochester Police Foundation, 2025).

¹⁴ Таргет (Target) већ дуго промовише и спонзорише полицијске фондације широм земље, укључујући помоћ у стварању удружења Националне полицијске фондације, а од 2010. године тврди да је финансијала 3.000 агенција за спровођење закона (Target Corporation, 2010).

професионалне спортске лиге¹⁵, доприносе јачању структурне повезаности полицијских институција са корпоративним интересима. Упоредо, ангажовање технолошких и комуникационих корпорација¹⁶, као и предузећа из безбедносног, полицијског, војног и одбрамбеног сектора, која посредством уговора снабдевају полицијске организације алатима за надзор, указује на потенцијалне изворе конфликтности у јавном простору. У том контексту, учешће медијских институција и професионалних спортских организација може се посматрати као фактор који доприноси производњи медијске пристрасности, артикулацији одређених односа с јавношћу и нормализацији интензивираних, често агресивних полицијских пракси.

УТИЦАЈ ВОЈНО-ИНДУСТРИЈСКОГ КОМПЛЕКСА НА УНУТРАШЊУ БЕЗБЕДНОСНУ ПОЛИТИКУ САД И ПРОМЕНА ОБРАСЦА ФУНКЦИОНИСАЊА ДРУШТВА

У свом чувеном опроштајном говору из 1961. године, тадашњи председник САД, Двајт Д. Ајзенхауер (Dwight David Eisenhower), упозорио је јавност на огроман утицај лобирања „војно-индустријског комплекса“¹⁷ на Бели кућу. Од тада до данас, тај утицај се драстично повећао¹⁸.

Таргет је спонзор и члан одбора Полицијске фондације Вашингтона; подржава полицијске фондације у Атланти, Сијетлу, Сан Хозеу, Сакраменту, Сент Луису, Њујорку и Лос Анђелесу; и води програм Хероји и помагачи у својим продавницама широм земље (Sacramento Police Foundation, 2020; New York Police Foundation, 2020; Atlanta Police Foundation, 2020). Компанија Таргет дала је донацију од 200.000 долара Фондацији полиције Лос Анђелеса у изричиту сврху куповине контроверзне опреме за надзор за Полицијску управу Лос Анђелеса (Winston, 2016). Старбак је био члан одбора и донатор Полицијске фондације Сијетла и води програм „Кафа са полицајцем“. Кока-кола је донирала милионе Полицијској фондацији Атланте и до априла 2021. имала је место у одбору повереника Фондације (Atlanta Police Foundation, 2021). Чик-фил-а (Chick-fil-A), Костко (Costco), Хоум дипо (Home Depot), Крогер (Kroger), Мејсис (Macy's), Паблик (Publix), Соник аутомотив (Sonic Automotive), Вафл хаус (Waffle House), Валмарт (Walmart), Вендис (Wendy's) и Вајт кестл (White Castle), такође играју улоге у полицијским фондацијама.

¹⁵ Све франшизе за фудбал, бејзбол и кошарку финансирају полицијске фондације (Indy Public Safety Foundation, 2025; Central Police Foundation, 2025; New York Yankees, 2025; Salomone, 2020).

¹⁶ Амазон (Amazon), Фејсбук (Facebook), Гугл (Google) и Мајкрософт (Microsoft) јесу партнери и донатори Полицијске фондације Сијетла. Ај-Би-Ем (IBM) сарађује са полицијским фондацијама у Сакраменту и Њујорку; Убер (Uber) у Лос Анђелесу и Атланти; Лифт (Lyft) у Вашингтону (Washington, D.C.) и Адоб (Adobe), Епл (Apple) и ПејПал (PayPal) у Сан Хозеу (The Guardian, 2020). Моторола солушн фаундејшн (Motorola Solutions Foundation) од 2017. до 2019. године донирала је око милион долара годишње полицији (Goldman Sachs Philanthropy Fund, 2020).

¹⁷ Војно-индустријски комплекс представља скуп војних корпорација и, у мањој мери, синдикалних организација које настоје да утичу на владине политичке одлуке у вези са набавком оружја. Како њихови приходи зависе од буџета за одбрану, један од њихових главних циљева јесте повећање годишње војне потрошње.

¹⁸ Према бази података Worldwide Armed Banks Database, која је део базе података о војном економском циклусу Центра Далас за проучавање мира, 37 највећих светских компанија за

Јачање „војно-полицијског комплекса“¹⁹ сведочи о томе да тржиште (војна индустрија) утиче и на унутрашњу безбедносну политику. То говори о продору корпоративних интереса у јавну сферу. У претходним редовима смо описали како компаније кроз полицијске фондациије утичу на опремање полиције, подстичући њену милитаризацију у техничком смислу, односно нову стандардизацију изгледа и начина рада. На овај начин се стварају нове потребе за даљим опремањем и усавршавањем где се додатно ангажују компаније које производе неопходно оружје и опрему. Такође, важно је поменути и процес кадрирања, где особе из војске или државних безбедносних служби после истека функције прелазе у приватне фирме, чиме се унапређује њихов унутрашњи увид, контакти и могућност утицаја. И обрнуто – представници компанија долазе на државне позиције.

Безбедносне агенције и технолошке корпорације често истичу да су претње растуће – тероризам, сајбер напади, миграција, дезинформације итд. – што оправдава повећане буџете и ширење овлашћења. Ови страхови могу бити преувеличани или усмерени тако да подстакну тражњу за корпоративним производима и услугама. У овом смислу, феномен милитаризације полиције много тога открива о самом друштву, јер није реч само о техничком усвајању војне опреме и тактике већ и о дубљим друштвеним, политичким и културним процесима.

У овом аспекту, војна опрема и обука подстичу „ратни“ менталитет у полицијским структурама. „Ратни“ менталитет може допринети затегнутим односима у друштву и проузроковати девијантно понашање полиције (McElrath & Turberville, 2020; White, 2008). Девијантно понашање полиције се затим нормализује, што је један од кључних проблема, јер нам процес нормализације оваквог понашања и деловања полиције говори да је окружење претеће. Другачије речено, милитаризација је погрешна јер се базира на претпоставци претњи, иако се либерални поредак (у САД) начелно базира на потпуно другачијој основи. „Претпоставка да су други претња значи да је либерални поредак редукован на хобсову државу“ (Lieblich & Shinar, 2018, str. 108).

производњу оружја – међу којима су најважније Boeing, Honeywell, Lockheed Martin и General Dynamics – добиле су финансирање у износу од 903 милијарде долара од више од 500 банака у 50 земаља. Главне финансијске институције укључене у трговину оружјем налазе се пре свега у САД, а првих десет на ранг-листи најважнијих финансијера ове индустрије на глобалном нивоу су: Vanguard, BlackRock, Capital Group, State Street, T. Rowe Price, Verisight, Bank of America, JP Morgan Chase, Wells Fargo и Citigroup. На изборима у САД 2020. године они су донирали 30 милиона долара и демократама и републиканцима, а неки од главних донатора били су Northrop Grumman, Boeing, Lockheed Martin, General Dynamics и Raytheon. То могу остварити и индиректно, преко рада безбедносних и одбрамбених лобиста и индустријских група које су саме корпорације створиле и финансирале. Иако неоконзервативна идеологија најснажније заговара милитаризацију, чак су и „прогресивне“ или либералне владе готово увек ишле у истом правцу. Фондација Олин била је једна од таквих у САД, која је заговарала милитаризам, финансирајући неоконзервативне идеолошке пројекте са 370 милиона долара, а средства су претежно долазила из америчке војне индустрије (Calvo Rufanges, 2021).

¹⁹ „Војно-полицијски комплекс“ обухвата полицијске/безбедносне агенције, надзорну технологију, приватне фирме за обезбеђење, технолошке фирме које производе системе за надзор, као и размештање тих служби унутар државних структура.

Дакле, милитаризација полиције имплицира претпоставку претње јер показује две истакнуте карактеристике. Прво, распоређивање милитаризоване полиције одражава очекивање екстремног насиља оног типа које може захтевати принудни одговор. Друго, колективно је: будући да није (увек) усмерено на конкретне појединце, већ тежи да се ослања на колективне претпоставке о потенцијалу за насиље. Када милитаризација постаје нормализована, претпоставка претње такође постаје нормализована (Lieblich & Shinar, 2018). „Либерални поредак мора бити заснован на супротној претпоставци не-претње: када држава претпоставља да њени грађани прете, подрива сопствени ауторитет и у ствари се приближава тоталитаризму“ (Lieblich & Shinar, 2018, str. 109). Критички мислиоци су одавно приметили потенцијал полиције као нормализатора државног насиља. Хана Арент је, на пример, истакла да тоталитарни режими теже да несразмерно ојачају полицију, пошто је ефикаснија као сила угњетавања од војске. За Арентову, заштитни војни етос резултира тиме да је чак и у тоталитарним условима припадницима војске тешко да гледају на своје људе очима страног окупатора (Arendt, 1998).

Да бисмо додатно осветлили процес нормализације милитаризације полиције, долазимо до термина секјуритизација (securitisation), који у контексту нашег рада означава све друштвене, људске и еколошке области као безбедносне претње које имају милитаризована решења. Ако је све подведено под приступ секјуритизације, а истовремено није издвојено довољно ресурса за суочавање са катастрофама изазваним природним непогодама, здравственим ванредним стањима или еколошким кризама, онда ће највероватнији одговор бити распоређивање војске или милитаризоване полиције (Calvo Rufanges, 2021).

Секјуритизација, утемељена на логици војне безбедности, делује као механизам производње страха: она трансформише разноврсне друштвене и еколошке проблеме у претње и персонализује их кроз конструкцију „непријатеља“. Страх од климатских промена, економске кризе, неизвесности или „страног/другог“ постаје политичко средство које оправдава континуирану војну спремност и повећање наоружавања (Calvo Rufanges, 2021). У таквом контексту, страх функционише и као стратегија нормализације милитаризације полиције, јер са једне стране легитимизује такав приступ, док са друге стимулише тражњу за производима и услугама одбрамбеног сектора.

У погледу ефикасности, милитаризована полиција не доводи до значајног умањења криминала, али јесте показатељ ерозије поверења између власти и друштва (Mummolo, 2018; Silva Garcia, 2025). Штавише, она може одржавати и продубљивати друштвене неједнакости (Helms & Kilburn, 2023; Felker & Kantor, 2024), а како видимо, ти социјални проблеми се, уместо реформама, настоје утишати (све већом) силом. Овакав приступ рађа нови круг насиља истовремено подривајући легитимитет полиције²⁰.

²⁰ На пример „рат против дроге“ илуструје како је нормализована милитаризација у својој суштини – циклус насиља. Екстремни приступ обрачуна са криминалним активностима везаним за наркотике довео је до пораста ратних сукоба међу дилерима дроге, што је произвело више насиља, које је подстакло јавност да изврши још већипритисак на полицију да постане оштрија, што ће довести до тога да полиција жели више овлашћења и опрему, а самим тим и употребу још веће силе. Истовремено, рат против дроге показао је лоше резултате, с обзиром на милијарде потрошених долара, изгубљених живота, разорних ефеката на мањине и пораст

Индустријски комплекс је током последњих деценија еволуирао од традиционалне производње конвенционалног наоружања ка интеграцији најсавременијих технологија и интензивној сарадњи са безбедносним структурама. Ова трансформација резултирала је преусмеравањем војно-индустријског комплекса ка развоју производа и услуга у складу са претњама и ризицима дефинисаним у оквиру процеса секјуритизације. На тај начин формирано је ново тржиште и издвојен нови сектор, у којем традиционални произвођачи наоружања, на пример Локхид Мартин (Lockheed Martin) или Леондардо (Leonardo), делују упоредо са новим актерима из области безбедности. Овај проширени војно-индустријско-безбедносни комплекс активно подржава и промовише доктрину секјуритизације²¹, настојећи да обезбеди мултимилионске буџетске издатке за одбрану и безбедност кроз пласирање сопствених производа и технологија. Та динамика обухвата, између осталог, развој и примену решења у области сајбер-безбедности, управљање и контролу „великих података“, милитаризацију граница и секјуритизовано регулисање кретања људи (Calvo Rufanges, 2021).

Наведени процеси, уместо прокламоване безбедности и сигурности, доносе растуће тензије и нестабилност. Друштвена нестабилност производи потребу за јачом присилом где се повећава улога институција силе која може створити нову спиралу насиља и истовремено извршити делегитимизацију поретка. Улога корпорација у безбедносном сектору је велика и њихова подршка убрзава овај процес. Додатно, кроз сталне ратове на спољном плану, али и унутрашње сукобе и немире, улога војно-безбедносно-индустријског комплекса у САД постаје изузетно значајна у смислу концентрације моћи у рукама корпорација и са њеним интересима повезаних институција. У овом смислу, корпорације имају огромну улогу у обликовању постојећих али и будућих процеса и догађаја, што, како је већ поменуто, истискује демократски поредак и приближава нас стању олигархијског, заснованог на голој сили и корпоративном интересу, који се може означити и као корпоцезаризам, што би означавало завршну фазу поменутог процеса, а чије обресе већ данас можемо јасно уочити.

затвореника. Милитаризација ствара сукоб уместо да га неутралише и доприноси паду поверења у полицију. Поверење се на крају може заменити страхом или мржњом, што заузврат умањује легитимитет полиције (Lieblich & Shinar, 2018).

²¹ Неки од најрелевантнијих примера бројних тинк-тенкова који имају огроман утицај на безбедност и одбрану јесу: Atlantic Council, Belfer Center for Science and International Affairs, Brookings Institution, Carnegie Endowment for International Peace, Center for a New American Security, Council on Foreign Relations, Heritage Foundation и RAND Corporation (Сједињене Америчке Државе).

Nikola R. Pavlović¹
Matica srpska
Novi Sad (Serbia)

CORPORATIONS AS ACTORS OF POLICE MILITARIZATION: THE USA EXAMPLE

(Translation *In Extenso*)

Abstract: In modern globalized society, corporations have grown beyond the frameworks of traditional economic subjects and become key actors in economic, political, cultural and technological processes. Their economic power, often comparable to or even larger than the state budgets of many countries, apart from their great impact on global markets and capital flows, enables them to shape public policies through foundations and financial support to political structures. The defence sector, being extremely profitable, has been in the focus of corporations for decades. In technological terms, drones, armoured vehicles, semi-automatic and automatic weapons, mass surveillance systems are more often transferring from the military into the police sector. From the social aspect, military equipment and training entice a “war” mentality in police structures. Taking this into account, corporations have a huge impact on the process of police militarization, and this phenomenon is particularly evident in the USA. To prove this hypothesis, our research will apply a combined methodological approach which consists of the case study method, content analysis method and critical-analytical method.

Keywords: police militarization, corporations, foundations, USA, security

Police militarization is a process in which the police functioning system comes close to the military profession and doctrine, thus reducing the difference between the police and military methods of work, where the essential difference almost disappears at the very end of the process. This process is the “use of military rhetoric and ideology, military tactics, strategies, technology, equipment and units in the police work” (Gale, 2006, p. 72). Although created after the military organization², the police force is (was) not yet another military branch due to its specific role in society that, in contrast to the military approach, does not perceive the

---

¹ nikolapavlovic@mail.ru; <https://orcid.org/0009-0005-2368-4227>

² Modern police forces are considered to have been established in England in the first half of the 19th century, namely the Metropolitan Police established in London in 1829. In its foundation act, this organization emphasized that “the police have to be stable, efficient and organized by the military model” (J. Skolnick & J. Fyfe: 1993, p. 113).

environment as hostile and citizens as a threat. Moreover, the military pattern of behaviour defined by specific norms of behaviour, such as strict discipline, unquestionable subordination and the like, is not adequate to the civilian environment where much larger flexibility is necessary in the work with citizens. In addition, specifically police tasks, for example, solving murders and other types of investigation, cannot be found in typically military duties.

Nevertheless, the process of police militarization gained momentum in the 1970s, primarily in the territory of the USA. At that time, police militarization became part of the general trend in which special measures – usually reserved for extreme emergencies – were normalized. This process was originally initiated in the USA in the 1960s so that would police would allegedly oppose extreme threats. The situation was additionally radicalized when the US government declared the War on Drugs³ – first during the mandate of Richard Nixon (1969-1974), and particularly during the mandate of Ronald Reagan (1981-1989), which strengthened the idea about military power being necessary for fighting against the domestic health problem (Adachi, 2016).

During the 1980s and 1990s, the War on Drugs, partly caused by the crack cocaine epidemic, escalated throughout the country, together with the emergence of criminal street gangs and related violence. The use of SWAT⁴ teams increased and became the primary method⁵ of solving problems. Legislative bodies and elected officials increased police authority by allowing warrants without door knocking and bypassing previous convictions based on the so-called “castle doctrine”, which limited police officers in obtaining and executing search warrants. Public concern and fear of crime throughout the United States helped to motivate the support to the laws enforcing police authorities (Kraska, 2007). The last decades of the 20th century in the USA were marked by shootings, e.g., in North Hollywood, California, in 1997, and high school massacres, e.g., in the Columbine High School in April 1999. However, what definitely opened the door for police militarization were the September 11th events, i.e., terrorist attacks taking place in the US territory in 2001 (Smith & Mather, 2017). The declared War on Terrorism ensured federal funding and provision of military equipment for the police. The study of the Center for Investigative Reporting (CIR) shows that the federal authorities have allotted more than US\$34 billion to local police departments since the terrorist attacks in 2001 (Adachi, 2016). From the War on Drugs to the War on Terrorism, militarization was a normalization process culminating in police troops’ camouflage uniforms and armoured personnel carriers that are present at almost every rally across the USA today.

The original SWAT teams were the result of the cooperation with marines, inspired by the Vietnam War (Singh, 2001). Soon afterwards, elite military units such as Seals and Rangers began training police officers throughout the country. This training normalizes

---

³ Military cooperation with the police bodies was defined by the 1981 act which gives the army a stronghold in home affairs and the War on Drugs, authorizing the military sector to make equipment, information, research institutions and access to military bases available to the police (Lieblich & Shinar, 2018).

⁴ Special Weapons and Tactics

⁵ Since mid-1980s, militarized police units are used in a broad range of regular police activities. Nist SWAT “calls” in this period had nothing to do with terrorism or hostages, but they dealt with wanted persons or drug dealers, which were redefined as high-risk activities. Twenty percent paramilitary units were used for the routine patrol work (Kraska & Kappeler, 2007).

militarization not only directly, through SWAT units, but also indirectly, because “regular” police units train their SWAT colleagues⁶ (Lieblich & Shinar, 2018). Availability of military hardware made the police use helicopters, camouflage uniforms and battering rams, even in the case of suspected marijuana cultivation (Lieblich & Shinar, 2018).

The military not only trains the police, but many veterans also join the police after discharge, partly due to government incentives. The Troops to COPS program in the US Department of Justice, entitled “Advancing Community Policing Practices”, allots grants worth millions of dollars every year (US\$14 billion since 1994), which are used for covering the costs of the police officers who formerly served in the army (Lieblich & Shinar, 2018). Namely, the program provides the police agencies in the USA with the compensation of US\$25,000 per army veteran (Ivie & Garland, 2011). In 2012, the program limited the employment of non-military personnel (Lieblich & Shinar, 2018), thus additionally encouraging the entry of former soldiers in the police service.

After the Cold War, the military began selling (or donating) weapons, surpluses and technologies to the police, e.g., armoured personnel carriers, M16 rifles and night vision technology (Kraska, 1999). Two federal programs run by the US Department of Defense – Program 1122 and Program 1033 – facilitated the acquisition. Program 1122 allows local law enforcement agencies to buy military equipment at subsidized prices, including weapons and surveillance equipment⁷. Program 1033 is even more ambitious. This Program, adopted by the Congress in 1997m is run by the US Defense Logistics Agency’s Disposition Service. It ensures the transfer of surplus weapons and equipment to local law enforcement bodies without compensation (Lieblich & Shinar, 2018).

As the USA began withdrawing from Iraq and Afghanistan, transfers to local police increased substantially. Only in 2014, the local police received military equipment worth almost US\$1 billion. It is important to point out that most applications come from small and medium-sized police agencies which are not so well funded as larger agencies, which probably already possess such equipment. The possibility of getting free military equipment created an arms race among police agencies. Small agencies saw that larger agencies were becoming armed, so they did not want to lag behind. Therefore, militarization has become a matter of prestige (Lieblich & Shinar, 2018)

CORPORATIONS, POLICE FOUNDATIONS AND THE PROCESS OF POLICE MILITARIZATION

Foundations, as an instrument of corporations, began exerting their large impact on almost all segments of the US society back in the 19th century, when, in response to their effect, anti-monopoly legislation was initiated⁸. At the end of the sixties and the beginning

---

⁶ For the sake of illustration, between 1994 and 1995, in 93% proactive interventions, the police used SWAT units. During 1995, as many as 29,962 interventions of these units were recorded, which was an increase by 939% as compared to 2,884 interventions in 1980 (Kraska & Cubellis, 1997).

⁷ In particular, video surveillance and facial recognition technology became the subject of interest after the terrorist attacks on September 11th, 2001 (Bowyer, 2004).

⁸ The first anti-monopoly law was Sherman’s Law, followed by two essential regulations: the Federal Trade Commission Act and the Clayton Act. Subsequently, in 1912, the Walsh Committee was

of the seventies, the US public received information about close cooperation of foundations and security services, their huge impact in culture, education, politics, art, international relations and management of institutions (Đurković, 2021). Of course, because of the main topic of our research, here we will focus on police foundations.

Police foundations in the USA are a channel through which corporations have financed the police for decades, thus increasing their role in controlling this institution. The history of police foundations is inextricably connected with the interests of rich corporate sponsors which direct their business operations and ensure their financing. The first police foundation was established in 1971, when the New York Leadership Consortium searched for a way to finance the police privately⁹. Today, in almost every larger city in the USA there is a foundation standing behind police departments and being financed by rich donors and corporations.

Police foundations are an instrument for directing private money into the police and for gradual militarization of large and small police departments throughout the USA. As private entities, police foundations and their corporate sponsors protect corporate interests and increase huge police budgets outside the government supervision, bypassing responsibility towards local communities. The identities of private donors whose money is used for the purchase of police equipment and financing police programs should be public information – particularly if donations come from powerful corporations. However, it is not the case. While police budgets are usually public documents which must be approved by locally appointed officials, police foundations direct corporate money and resources towards law enforcement in a manner that gives advantage to corporations over local communities.

Since late 1970s, police budgets have grown, going beyond the crucially important social services, even when crime decreased drastically. While police budgets increased uncontrollably, city budgets for social services were reduced, which led to the closure of many hospitals and schools (Badger & Bui, 2020). While, for example, the funds for the basic necessities of children and the elderly have been brought into question, some cities put aside almost half of their budgets for the police (Cost of Police, 2020). Since 1990s, police spending per capita went up by 46% at the national level. As a nation, the USA spends more than US\$100 billion per year on the police (Center for Popular Democracy, 2020).

In the United States, there are more than 250 police foundations, one in almost every larger city (Moraff, 2015; Walby, Lippert, & Luscombe, 2018). All these foundations enable corporations and private entities to pump money into police departments outside

---

established which, apart from industrial relations and employees' work conditions, also dealt with the newly-established foundations as an instrument of power concentration. In 1915, the Committee observed that "there was benevolent absolutism being created and power concentration producing *a state within a state*, so powerful that the existing social and economic forces were unable to fight against it" (Đurković, 2021, p. 73).

⁹ The first modern police foundation was established with the aim of financially supporting the largest police in the country – New York Police Department. The New York City Police Foundation was established in 1971, after the police strike and income crisis throughout the city by the Association for a Better New York, a business association led by an outstanding real estate investor (Trujillo, 2019; Smith, 2018). Two years later, when the city administration considered the privatization of the police, this association promised "an open check book". Now with the annual budget of US\$11 million, the New York Police Foundation continues its work with the millions-worth private donations every year (The Metropole Blog, 2016).

public funds and supervision (Nahmias, 2017). In a survey from 2014, almost 70% police departments reported the partnership with corporations, and 46% of them with police foundations (Police Executive Research Forum, 2014). Every major corporate sector in the USA, from information technologies to banks, fossil fuels and fast food – many of them being the most powerful companies in each of these sectors respectively – has a share in financing and directing police foundations. According to the former director of the New York Police Foundation and director of the project of the National Police Foundation, police foundations “serve as a voice of the private sector” (Police Executive Research Forum Subject to Debate, 2010, p. 6). Furthermore, the past few decades have witnessed a huge increase in the establishment of foundations. Almost 40% of the police foundations were established between 2014 and 2016 (Police Executive Research Forum, 2010).

Corporate money from foundations is mostly invested in the equipment used by the military as well. The police use new surveillance technologies, such as drones and equipment for SWAT teams (Roza, 2020). For example, the Philadelphia Police Foundation spent almost US\$1.5 million for financing equipment such as long-barrelled weapons, drones and ballistic helmets (Bank of America Charitable Foundation, 2020). The pattern of increased militarization is also present in other cities. The Houston Police Foundation bought SWAT equipment, long range acoustic devices (LRAD) and dogs for K-9 unit, while currently it is raising money for the training facility worth US\$10 million, called “a tactical village” (Shaw, 2020). The Atlanta Police Foundation put aside US\$60 million for the controversial “Police City”, the enormous “Police Training Center” and a tactical village (DC Police Foundation, 2021; Atlanta Journal Constitution, 2021). Moreover, the Atlanta Police Foundation financed the network of 11,000 surveillance cameras, thus making Atlanta the city with the most extensive surveillance in the United States (Brett, 2019; City of Atlanta News, 2017).

Financial and institutional contributions of various socio-economic factors, including the financial sector¹⁰, real estate companies¹¹, fossil fuels¹², universities, media conglom-

---

¹⁰ After real estate, financial corporations are the second largest sector in terms of the participation of police foundations, with more than 140 identified companies. The employees of the Bank of America are members of the foundation boards in New York, Boston, Chicago and Charlotte (Sacramento Police Foundation, 2020). Through its charity branch, the Bank of America donated almost US\$700,000 to the police foundations in New York, Atlanta, Los Angeles etc. in 2017, 2018 and 2019 (Bank of America Charitable Foundation, 2020). JP Morgan Chase in New York and Truist Bank in Atlanta donated millions of dollars to the police foundations. Truist Bank donated US\$3 million to the Atlanta Police Foundation through its two charity foundations in 2019, and US\$12,000 to the Washington Police Foundation in 2015 and 2016 respectively. It also gave additional donations to other police foundations (SunTrust Foundation, 2016). The connections of Wall Street with the police foundations include BlackRock and Goldman Sachs, whose executive director and former Finance Minister Steven Mnuchin was formerly a member of the board of the Los Angeles Police Foundation. Through its philanthropic fund, Goldman Sachs donated US\$598,500 to the police foundations in Los Angeles, New York, Chicago, Boca Raton, San Diego and Houston between 2017 and 2019 (Goldman Sachs Philanthropy Fund, 2020).

¹¹ Boston Properties, Brookfield, Cushman & Wakefield, Colliers International, Savills, Newmark Group and CBRE (Jacobin, 2020).

¹² Chevron, Shell and Marathon Petroleum, some of the largest fossil fuel companies, are the main sponsors of police foundations and the police. Marathon and DTE Energy have seats in the board of the Detroit Public Safety Foundation. Chevron and Hilcorp Energy have seats in the board of the

erates¹³, corporations in the field of nutrition¹⁴ and professional sports leagues¹⁵, help to strengthen the structural connectedness of police institutions with corporate interests. At the same time, the engagement of technological and communication corporations¹⁶, as well as the companies from security, police, military and defence sectors, which are contracted to supply surveillance tools for the police organizations, points to potential sources of conflict in the public space. In that context, the participation of media institutions and professional sports organizations may be seen as a factor contributing to the generation of media partiality, the articulation of certain public relations, and the normalization of intensified, often aggressive police practices.

Houston Police Foundation. Exelon, the largest communal company in the country, financed the police foundations in Baltimore, Philadelphia, Chicago and Washington. Georgia Power is a board member and the main donor of the Atlanta Police Foundation (Lakhani, 2020). Entergy, Duke Energy, Sempra Energy, General Electric, Ameren and CenterPoint Energy also play roles in the police foundations. In Minnesota, the fuel fossil company Enbridge made safety plans for the Line 3 pipeline and the Public Safety Fund in the amount of US\$250,000 for the local police force (Brown, 2020). The Beltrami County Sheriff's Office invoiced the costs of US\$190,000 on this account, including US\$72,000 for riot equipment and more than US\$10,000 for tear gas grenades, pepper spray, batons and flashbang devices (Herr, 2021). Since 24th April 2021, Enbridge has allotted a total of US\$750,000 to the police (Hughlett & Johnson 2021).

¹³ ViacomCBS and its subsidiary BET, Fox and the New York Times supported the New York Police Foundation. Scott Mills, President of the Viacom BET branch, and Charles Phillips, Director of ViacomCBS are in the board of the Foundation. Phillips was the co-chairman of the gala evening in 2019 (New York City Police Foundation, 2019). In Philadelphia, Comcast and ABC 6 (Disney's branch) play a role in the police foundation, just as KTRK (Disney's branch too) in Houston, and Comcast subsidiary WHEC News 10 in Rochester, New York (Rochester Police Foundation, 2025).

¹⁴ Target Corporation has long promoted and sponsored police foundations throughout the country, including help in the establishment of the National Police Foundation. This corporation claims that it has financed 3,000 law enforcement agencies since 2010 (Target Corporation, 2010). Target Corporation is a sponsor and a board member of the Washington Police Foundation; it supports the police foundations in Atlanta, Seattle, San Jose, Sacramento, Saint Louis, New York and Los Angeles, and runs the Heros & Helpers program in its stores across the country (Sacramento Police Foundation, 2020; New York Police Foundation, 2020; Atlanta Police Foundation, 2020). Target Corporation donated US\$200,000 to the Los Angeles Police Foundation for the explicit purpose of purchasing the controversial surveillance equipment for the LAPD (Winston, 2016). Starbucks was a board member and donor of the Seattle Police Foundation and runs the Coffee with a Cop program. Coca-Cola donated millions of dollars to the Atlanta Police Foundation and by April 2021 it had the place in the board of the Foundation's trustees (Atlanta Police Foundation, 2021). Chick-fil-A, Costco, Home Depot, Kroger, Macy's, Publix, Sonic Automotive, Waffle House, Walmart, Wendy's and White Castle also play roles in the police foundations.

¹⁵ All football, baseball and basketball franchises finance police foundations (Indy Public Safety Foundation, 2025; Central Police Foundation, 2025; New York Yankees, 2025; Salomone, 2020).

¹⁶ Amazon, Facebook, Google and Microsoft are partners and donors of the Seattle Police Foundation. IBM cooperates with the police foundations in Sacramento and New York; Uber – in Los Angeles and Atlanta; Lyft – in Washington, D.C., and Adobe, Apple and PayPal – in San Jose (The Guardian, 2020). Motorola Solutions Foundation donated about US\$1 million per year to the police between 2017 and 2019 ((Goldman Sachs Philanthropy Fund, 2020).

THE IMPACT OF THE MILITARY-INDUSTRIAL COMPLEX ON THE US HOME SECURITY POLICY AND THE CHANGE IN THE SOCIETY FUNCTIONING PATTERN

In his famous farewell speech from 1961, the then-President of the USA Dwight David Eisenhower warned the public about the huge impact the “military-industrial complex”¹⁷ had on the White House. To date, this impact has drastically increased¹⁸.

The strengthening of the “military-industrial complex”¹⁹ proves that the market (military industry) also affects the home security policy. This speaks about the breakthrough of corporate interests into the public sphere. In the previous parts of the paper, it has been shown how companies use police foundations to affect the police equipment, encouraging its militarization in technical terms, i.e., new standardization of the form and method of work. This is how new needs arise for further equipment and specialization, where the company’s manufacturing necessary weapons and equipment are additionally engaged. Moreover, it is also important to mention the so-called cadre process, in which persons from the army or governmental security agencies, after the end of their function, transfer to private companies, thus improving their internal insight, contacts and possible impacts, and vice versa – representatives of companies assume governmental positions.

Security agencies and technological corporations often point out that threats are growing – terrorism, cyber-attacks, migration, disinformation etc. – which justifies increased budgets and extended authorities. These fears may be exaggerated or directed so as to entice the demand for corporate products and services. In this respect, the phenomenon

---

¹⁷ The military-industrial complex is a collection of military corporations and, on a smaller scale, unions which try to affect the government’s political decisions regarding the acquisition of weapons. As their income depends on the defence budget, one of their main goals is to increase annual military spending.

¹⁸ According to the Worldwide Armed Banks Database, which is part of the data base about the military economic cycle of the Dallas Peace Center, 37 largest companies for manufacturing weapons in the world – including Boeing, Honeywell, Lockheed Martin and General Dynamics – have received the funds in the amount of US\$903 billion from more than 500 banks in 50 countries. The main financial institutions involved in arms trade are located primarily in the USA, while the top ten on the list of the most important sponsors in this industry at the global level are Vanguard, BlackRock, Capital Group, State Street, T. Rowe Price, Verisight, Bank of America, JP Morgan Chase, Wells Fargo and Citigroup. At the 2020 election in the USA, these companies donated US\$30 million both to democrats and republicans, while some of the main donors were Northrop Grumman, Boeing, Lockheed Martin, General Dynamics and Raytheon. They can achieve this indirectly as well, through security and defence lobbyists and industrial groups established and financed by the corporations themselves. Although the neo-conservative ideology most strongly advocates militarization, even the “progressive” or liberal governments have almost always taken the same direction. The John M. Olin Foundation was one of the US companies advocating militarism by financing neo-conservative ideological projects with US\$370 million, while the funds mainly came from the US military industry (Calvo Rufanges, 2021).

¹⁹ The “military-police complex” includes police/security agencies, surveillance technology, private security companies, technological companies producing surveillance systems, as well as the deployment of these services within state structures.

of police militarization reveals very much about society itself because does not refer only to the technical adoption of military equipment and tactics, but also deeper social, political and cultural processes.

In this aspect, military equipment and training encourage the “war” mentality in police structures. The “war” mentality may lead to tense relations in society and cause deviant behaviour of the police (McElrath & Turberville, 2020; White, 2008). The police’s deviant behaviour is then normalized, which is one of the key problems because the process of normalizing such behaviour and action of the police tells us that the environment is threatening. In other words, militarization is wrong because it is based on the assumption of threats, although the liberal order (in the USA) is generally based on a completely different foundation. “The assumption that others are a threat means that the liberal order is reduced to the Hobbesian state” (Lieblich & Shinar, 2018, p. 108).

Therefore, police militarization implies the assumption of threat because it shows two distinct characteristics. First, the deployment of the militarized police reflects the anticipation of extreme violence of the type that may call for a forced response. Second, it is collective since it is not (always) directed towards specific individuals, but rather tends to rely on collective assumptions of the potential for violence. When militarization becomes normalized, the assumption of threats also becomes normalized (Lieblich & Shinar, 2018). “The liberal order must be based on the opposite assumption of non-threat: when the state supposes that its citizens are threatening, it undermines its own authority and is actually coming closer to totalitarianism” (Lieblich & Shinar, 2018, p. 109). Long ago, critical thinkers observed the police potential as a normalizer of government violence. Hannah Arendt, for example, pointed out that totalitarian regimes tended to disproportionately strengthen the police since it is more efficient as an oppression force than the military. To Arendt, the protective military ethos results in the fact that even in totalitarian conditions it is difficult for members of the military to look at their own people with the eyes of a foreign occupier (Arendt, 1998).

To shed further light on the normalization process of police militarization, we come to the term “securitisation” which, in the context of our paper, denotes all social, human and ecological fields as security threats with militarized solutions. If everything is subsumed under a securitization approach and, at the same time, if insufficient resources are allocated to deal with disasters caused by natural catastrophes, health emergencies, or environmental crises, then the most likely response will be to deploy the military or the militarized police. (Calvo Rufanges, 2021).

Securitisation, founded on the military security logic, acts as a mechanism of generating fear: it transforms various social and environmental problems into threats and personalizes them through the construction of the “enemy”. The fear of climate change, economic crises, uncertainty or “the foreign/the other” becomes a political instrument justifying the continued military readiness and increased armament (Calvo Rufanges, 2021). In that context, fear also functions as a normalization strategy of police militarization because, on the one hand, it legitimizes such an approach, while, on the other hand, stimulating the demand for the defence sector products and services.

In terms of efficiency, the militarized police will not lead to any substantial reduction in crime, but it is an indicator of the erosion of trust between authorities and society (Mummolo,

2018; Silva Garcia, 2025). In fact, it may reflect and deepen social inequalities (Helms & Kilburn, 2023; Felker & Kantor, 2024) and, as we can see, there is a tendency to silence these social problems not by reforms but by (increasingly larger) force. This approach generates a new cycle of violence, while simultaneously undermining the legitimacy of the police²⁰.

In the past few decades, the industrial complex has evolved from traditional manufacture of conventional weapons to the integration of the most modern technologies and intensive cooperation with security structures. This transformation has resulted in the redirection of the military-industrial complex towards the development of products and services in line with the threats and risks defined within the securitisation process. In this way, a new market has been established and a new sector has been distinguished, in which traditional weapons manufacturers, such as Lockheed Martin or Leonardo, act along with the new actors from the sphere of security. This expanded military-industrial-security complex actively supports and promotes the securitisation doctrine²¹, trying to provide multi-million budget expenses for defence and security by placing their own products and technologies. Such dynamics includes, among other things, the development and application of solutions in the field of cyber-security, “big data” management and control, border militarization and securitised regulation of people’s movement (Calvo Rufanges, 2021).

Instead of proclaimed security and safety, the above-listed processes, bring increasing tensions and instability. Social instability generates the need for stronger coercion where the role of power institutions is increasing, which may cause a new spiral of violence and simultaneously lead to the delegitimization of the order. The role of corporations in the security sector is large and their support accelerates this process. Furthermore, through constant wars at the international level, as well as domestic conflicts and unrest, the role of the military-security-industrial complex in the USA is become exceptionally important in terms of power concentration in the hands of corporations and the institutions related to its interests. In that respect, corporations play a great role in shaping the existing processes as well as of the future processes and events which, as it has already been mentioned, displaces the democratic order and brings us closer to the oligarchic state, relying on mere force and corporate interest, which may also be denoted as *corpo-Caesarism*, or the final stage of the above-mentioned process whose contours may already be discerned clearly nowadays.

---

²⁰ For example, the War on Drugs illustrates that normalized militarization is essentially a cycle of violence. The extreme approach to dealing with drug-related criminal activities has led to an increase in the war conflicts among drug dealers, consequently leading to more violence which, in turn, led to the public pressure for the police becoming stricter – this will lead to the police wanting more authorities and equipment and, thus, the use of even larger force. At the same time, the War on Drugs had poor results having in mind billions of invested dollars, lost lives, destructive effects on majorities, and a larger number of prisoners. Militarization creates a conflict instead of neutralizing it and leads to a decrease in the trust in the police. In the end, trust can be replaced by fear or hatred, which in turn reduces the legitimacy of the police (Lieblich & Shinar, 2018).

²¹ Some of the most relevant examples of numerous think-tanks with a huge impact on security and defence are Atlantic Council, Belfer Center for Science and International Affairs, Brookings Institution, Carnegie Endowment for International Peace, Center for a New American Security, Council on Foreign Relations, Heritage Foundation and RAND Corporation (USA).

REFERENCES/ЛИТЕРАТУРА

- Adachi, J. (2016). Police militarization and the war on citizens. *Human Rights*, 42 (1), 14–17.
- Arendt, H. (1998). *The origins of totalitarianism*. Beograd: Feministička izdavačka kuća. [In Serbian]
- Atlanta Journal-Constitution (2021, April 12). Atlanta police foundation unveils renderings of new public safety academy. Available at: <https://www.ajc.com/news/atlanta-news/atlanta-police-foundation-unveils-renderings-of-new-public-safety-academy/G2EUTPUTH5ARDK5M54MWACJMIU/>
- Badger, E., Bui, Q. (2020, June 12). Cities grew safer. Police budgets kept growing. *The New York Times*. Available at: <https://www.nytimes.com/interactive/2020/06/12/upshot/cities-grew-safer-police-budgets-kept-growing.html>
- Bank of America Charitable Foundation (2020). *Form 990: Return of private foundation (2017–2019 filings)*. ProPublica. <https://projects.propublica.org/nonprofits/organizations/200721133>
- Bowyer, K. W. (2004). Face recognition technology: Security versus privacy. *IEEE Technology and Society Magazine*, 23 (1), 9–19.
- Brett, J. (2019, December 1). In Atlanta, nearly 11,000 security cameras keep watch. *Atlanta Journal-Constitution*. Available at: <https://www.ajc.com/news/local/real-time-crime-fighting-around-000-cameras-watch-over-atlanta/qLF76c7sgdwBvtIa3luX8H/>
- Calvo Rufanges, J. (Ed.). (2021). *Military spending and global security: Humanitarian and environmental perspectives*. Routledge.
- Center for Popular Democracy (2020). *Congress must divest the billion-dollar police budget and invest in public education*. Available at: <https://populardemocracy.org/newsand-publications/congress-must-divest-billion-dollar-police-budget-and-invest-public-education>
- City of Atlanta News (2017, December 6). Ceasar Mitchell donates \$10,000 to the Atlanta Police Foundation to assist in funding security cameras in the West End CID. Available at: <https://citycouncil.atlantaga.gov/Home/Components/News/News/314/175>
- Cost of Police (2020). Available at: <https://costofpolice.org/>
- Delaney, P. D. (2010). The case for police foundations. *Subject to Debate: A Newsletter of the Police Executive Research Forum*. Available at: https://www.policeforum.org/assets/docs/Subject_to_Debate/Debate2010/debate_2010_jun.pdf
- DC Police Foundation (2021). Atlanta Police Foundation unveils preliminary renderings of new training center. Available at: <http://www.dcpolicefoundation.org/capital-campaigninitiatives.html>
- Gale, T. (2006). The militarization of law enforcement causes police brutality. In: S. Fitzgerald (Ed.). *Police brutality*, 72. Greenhaven Press.
- Đurković, M. (2021). *The dark corridors of power*. Beograd: Catena mundi. [In Serbian]
- Goldman Sachs Philanthropy Fund. (2020). *Form 990: Return of private foundation (2017–2019)*. ProPublica. <https://projects.propublica.org/nonprofits/>
- Ivie, D., Garland, B. (2011). Stress and burnout in policing: Does military experience matter? *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 34 (1), 49–66.
- Jacobin (2020, August 10). Calls to defund the police are joining the demand to cancel rent. Available at: <https://www.jacobinmag.com/2020/08/defund-the-police-cancel-rent-housing>

- Kovačević, A., Nikolić, D., Popović, B. (2017). Internet of Things and problems of privacy. In: A. Kovačević & D. Nikolić (eds.). *Urban security and urban development: First scientific conference* (21 June 2017). Beograd: Univerzitet u Beogradu – Fakultet bezbednosti [In Serbian]
- Kraska, P. B. (2007). Militarization and policing – Its relevance to 21st century police. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 1 (4), 501–513.
- Kraska, P. B. (1999). Questioning the militarization of U.S. police: Critical versus advocacy scholarship. *Policing and Society*, 9 (1), 141–143.
- Kraska, P. B., Cubellis, L. (1997). Militarizing Mayberry and beyond: Making sense of American paramilitary policing. *Justice Quarterly*, 14 (4), 607–629.
- Lakhani, N. (2020, July 27). Revealed: Oil giants help fund powerful police groups in top US cities. *The Guardian*. Available at: <https://www.theguardian.com/us-news/2020/jul/27/fossil-fuels-oil-gasindustry-police-foundations>
- Lieblich, E., Shinar, A. (2018). The case against police militarization. *Michigan Journal of Race and Law*, 23 (1–2), 105–153.
- McCambridge, R. (2020, June 22). Corporations get cozy with police foundations under cover of philanthropy. *Nonprofit Quarterly*. <https://nonprofitquarterly.org/corporations-get-cozy-with-police-foundations-under-cover-of-philanthropy/>
- McElrath, W., Turberville, S. (2020, June 9). Poisoning our police: How the militarization mindset threatens constitutional rights and public safety. *Project On Government Oversight*. <https://www.pogo.org/analyses/poisoning-our-police-how-the-militarization-mindset-threatens-constitutional-rights-and-public-safety>
- Moraff, C. (2015, May 26). Will private money take the sting out of Obama's police demilitarization? *Next City*. Available at: <https://nextcity.org/daily/entry/private-money-police-foundations-obama-police-demilitarization>
- Motorola Solutions Foundation (2020). *Form 990-PF for fiscal year 2019*. Internal Revenue Service (via ProPublica). <https://projects.propublica.org/nonprofits>
- Nahmias, L. (2017, July 31). Police foundation remains a blind spot in NYPD contracting process, critics say. *Politico*. Available at: <https://www.politico.com/states/newyork/city-hall/story/2017/07/13/police-foundation-remains-a-blind-spot-in-nypdcontracting-process-critics-say-113361>
- Police Executive Research Forum (2014). *Future trends in policing*. Washington, DC: Office of Community Oriented Policing Services, U.S. Department of Justice. Available at: https://www.policeforum.org/assets/docs/Free_Online_Documents/Leadership/future%20trends%20in%20policing%202014.pdf
- Police Executive Research Forum (2010). PERF and Target announce project to promote police foundations. *Subject to Debate: A Newsletter of the Police Executive Research Forum*. Available at: https://www.policeforum.org/assets/docs/Subject_to_Debate/Debate2010/debate_2010_dec.pdf
- Roza, M. (2020, June 2). Police are using protests as an excuse to unleash new surveillance tech. *Salon*. Available at: <https://www.salon.com/2020/06/02/police-are-using-protests-as-an-excuse-to-unleash-new-surveillance-tech/>
- Roza, M. (2021, June 8). Low-flying DHS helicopter showers anti-pipeline protests with debris. *The Intercept*. Available at: <https://theintercept.com/2021/06/08/line-3-pipeline-helicopter-dhs-protest/>

- SunTrust Foundation (2016). Form 990-PF (2015–2016). ProPublica. <https://projects.propublica.org/nonprofits/>
- SunTrust Foundation (2019, September 17). SunTrust foundations award \$3 million to Atlanta Police Foundation. PR Newswire. <https://www.prnewswire.com/news-releases/suntrust-foundations-award-3-million-to-atlanta-police-foundation-300919976.html>
- Singh, K. R. (2001). Treading the thin blue line: Military special-operations trained police SWAT teams and the Constitution. *William & Mary Bill of Rights Journal*, 9 (3), 673–714. <https://scholarship.law.wm.edu/wmborj/vol9/iss3/7>
- Shaw, D. (2020, June 30). Police foundations scrub corporate partners and board members from their websites. *Sludge*. Available at: <https://readsludge.com/2020/06/30/police-foundations-scrub-corporate-partners-and-boardmembers-from-their-websites/>
- Skolnick, J., Fyfe, J. (1993). *Above the law: Police and the excessive use of force*. New York: Free Press.
- Smith, D., Mather, K. (2017, February 28). 20 years ago, a dramatic North Hollywood shootout changed the course of the LAPD and policing at large. *Los Angeles Times*. Available at: <http://www.latimes.com/local/lanow/la-me-ln-north-hollywood-shootout-revisited-20170223-htmlstory.html>
- Smith, P. D. (2018). Law enforcement's secret weapon: Police foundations support and even pioneer public-safety enhancements. *Philanthropy Roundtable*. Available at: <https://www.philanthropyroundtable.org/philanthropy-magazine/article/winter-2018-law-enforcement-s-secret-weapon>
- The Guardian (2020, June 18). How Target, Google, Bank of America and Microsoft quietly fund police through private donations. *The Guardian*. Available at: <https://www.theguardian.com/usnews/2020/jun/18/police-foundations-nonprofits-amazon-target-microsoft>
- The Metropole Blog (2017, November 16). Strange times in New York. Available at: <https://themetropole.blog/2017/11/16/strange-times-in-new-york/>
- Trujillo, T. (2019, October 24). Do cops serve the rich? Meet the NYPD's private piggy bank. *Gothamist*. Available at: <https://gothamist.com/news/do-copsserve-the-rich-meet-the-nypds-private-piggy-bank>
- Untapped Cities (2020, June 12). The week without police: What we can learn from the 1971 NYC police strike. Available at: <https://untappedcities.com/2020/06/12/the-week-without-police-what-we-can-learnfrom>
- Walby, K., Lippert, R. K., Luscombe, A. (2018). The police foundation's rise: Implications of public policing's dark money. *The British Journal of Criminology*, 58 (4), 763–781. <https://doi.org/10.1093/bjc/azz055>
- White, M. (2008). Identifying good cops early: Predicting recruit performance in the academy. *Police Quarterly*, 11 (1), 27–49.
- Winston, A., Bond-Graham, D. (2016). Private donors supply spy gear to cops. *The Intercept*. Available at: <https://theintercept.com/2020/11/24/enbridge-line-3-pipeline-protests-minnesota/>